

KIRKEBLAD

FOR DOVER - ALLING - TULSTRUP SOGNE

19. ÅRGANG NR. 1

DECEMBER 2016

Advent

Af
Karsten Iversen

Nu er det adventstid, og for mange familier går vi ind i en måned med mange traditioner.

Jeg tænker, at adventstiden og julen er bedst, når der er mindre børn. Deres forventninger og glæde er smittende og giver mig lyst til, at det skal blive en god tid for os alle.

Hos os hentes julekrybben frem, og små planter købes og plantes i huller rundt om krybben. I stuen hænges 2 lange snore op under loftet med kræmmerhuse og julehjerter, og i gangen hænges røde hjerter og grønne træer af karton ned fra loftet, og en adventskrans skal også dekoreres, og traditionen tro har vi næsten altid problemer med at få lysene sat fast i adventskransen.

Juledekorationerne fylder nu 3 papkasser, og hvert år når de

åbnes, kommer gode minder frem fra tidligere års jul.

Senere på julemåneden skal der bages småkager, laves havregrynskugler og andre godter. Det vigtigste er dog, at det er tiden, hvor familien samles.

Adventstiden er det kirkelige nytår og forberedelsen på fejringen af Jesus fødsel. Advent kommer af latin "Adventus Domini", som betyder "Herrens komme". Den blev fastlagt omkring år 600 af pave Gregor den Store, som satte system i store dele af liturgien.

Den 1. søndag i advent er den første dag i kirkeåret, og herefter følger et halvt år med alle højtiderne med advent, jul, hellige trekonger, fastelavn, påske og til sidst pinse. Det sidste halvår af kirkeåret har ingen højtider – her bruger kirken tekster for at fortælle os om kristendommen, og vi kan kalde det en lære- eller arbejdstid.

Vi har i år haft valg af nye menighedsråd, og de træder i funktion på den første dag i kirkeåret dvs. 1. søndag i advent.

Advent og julen har mange gode traditioner, men vi lever også i en meget kommerciel tid, hvor vi bombarberes med alt det, som vi nødvendigvis skal

købe og leve op til. Vi kan alle hurtigt blive påvirket og revet med i dette "show" med en juletravlhed og et gaveræs, og vi kan måske ønske, at det var overstået før, at det er blevet jul.

Advent er tiden til forberedelsen, og her kunne vi tage noget med os i vort daglige liv.

Det er ikke det materialistiske som i længden giver glæden, men derimod samværet med andre, vores forældre, børn, børnebørn og venner.

Det kan ikke købes, det kan ikke pakkes ind, og det kan ikke vente. Det skal leves her og nu og har en større værdi end noget andet – hvad er bedre end at opleve et barns glæde og forventning.

Vi kunne bruge advent til forberedelsen til mødet med andre. Vi trives ikke alene, og vi kan bruge vores traditioner som ramme til mødet med vores næste – det er en del af vores kultur og kristendom.

Jeg ønsker alle en glædelig advent og jul, og et ønske for alle familier, at denne tid ikke bliver ødelagt af den kommercielle side af julen.

Sognetur til Grækenland i september 2016

Af

Erna Andersen

Vi blev mødt i Thessaloniki lufthavn af vores guide Eugenia Papasoplo-Pissanou, som talte dansk og har været rejseleder i Spies rejser. Siden har hun arbejdet for andre danske rejsebureauer.

Busturen til hotellet gik gennem den gamle bydel med smalle og snoede gader forbi den gamle ringmur. Vel ankommet til hotellet i byens centrum var der tid til aftensmad.

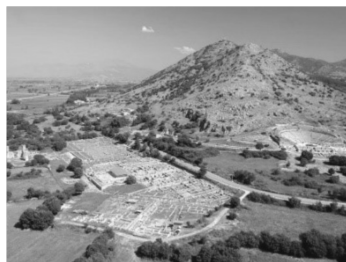
Søndag morgen gik turen til Lydias kilde, hvor den første kristne i Europa blev døbt, et smukt sted hvor kilden løber, samt en lille smuk kirke med de fineste mosaikker. Her var der barnedåb, som vi var så heldige at overvære en del af. En græsk ortodoks dåb er en anden ceremoni, end den vi kender fra den danske folkekirke. Gudfar eller gudmor afholder en stor del af udgifterne ved dåben bl.a. betaler de for dåbstøjet.

I det fine vejr kommer vi til Filippi. Stedet hvor den første Kristne menighed i Europa blev grundlagt af Paulus. Her findes

mange udgravninger fra den romerske tid, bl.a. resterne af det fængsel, hvor man mener at Paulus sad fanget.

Vi fornemmer den fine akustik på scenen i det gamle teater, hvor der er plads til ca. 2.000 personer.

Ved at gå rundt her kunne vi opleve de enorme bygningsværker med de fineste udskæringer, der har været her engang. Små huse, handelsområder og veje med hjulspor kan stadig ses.

Vergina

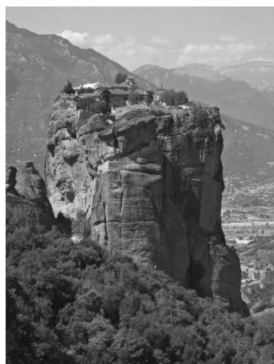
Næste stop er Vergina, hvor den antikke by Aigai lå. Da vi ankom lidt for tidligt - museet åbnede først kl. 12 - blev der tid til en gåtur rundt i den lille by. Byen nyder godt af, at de gamle makedonske grave, og byen har

små spisesteder og forretninger.

Museet, hvor de gamle Makedonske kongegrave er, har bl.a. den store grav til Filip II af Makedonia. Graven består af 2 rum, og i 1978 blev en anden grav opdaget, som tilhørte Aleksander IV, søn af Aleksander den store. De to vigtigste af gravene er ikke blevet plyndret og indeholdt meget store rigdomme, som forgylde kranse, diademer dekoreret med blomster, elfenben med meget fine udskæringer, redskaber og våben.

Metooraklostrene

Dagen startede i det fineste vejr med at køre op til de enkeltstående søjleagtige klipper, og på toppen af disse ligger klostrene 300 m over sletterne.

Første stop var et nonnekloster, hvor der bor 30 nonner, og næste stop var et munkekloster,

hvor der bor 20 munke. Tidligere var disse klostre kun tilgængelige ved hjælp af stiger, udspændte reb og primitive "elevatore" i form af kurve op-hængt i reb. Det har været et hårdt arbejde, at få forsyninger op til klostrene, da alt er foregået med håndkraft.

Delfi

Apollons helligdom i Delfi ligger højt oppe, med udsigt over en dyb dal, hvor det gamle tempel står.

Apollon var gud for mange ting - kunst, musik - og som en spådomsgud var Apollon stor i Delfi i midten af 700-tallet fvt. med status af orakel. *Oraklet i Delfi* nød i lange perioder stor prestige. Ifølge traditionen var oraklet virksomt i forbindelse med flere græske bystaters lovgivning, ligesom det spillede en stor rolle i forbindelse med den græske kolonisation. I Delfi var en række præsteskaber og embedsmænd knyttet til oraklet.

Der blev afholdt de Pythiske lege efter samme model som de olympiske lege. De Pythiske lege blev afholdt hvert 4. år og året før de olympiske lege. Idrætsskonkurrencerne blev afholdt på et stadion, der lå allerøverst i helligdommen, og det er stadig meget velbevaret.

Korinthkanalen

Korinthkanalen forbinder Den Korinthiske Bugt med Den Sardoniske Bugt og gennemskærer landtangen Istmens mellem Peloponnes og fastlandet. Kanalen er 25 m bred, 50 m fra broen til vandoverfladen og med en vanddybde på 6 m.

Ved åbningen af kanalen afkortede man sejladsen fra det Joniske hav til Piræus med 200 sømil.

Området er meget velstillet, og der er bl.a. mange vinmarker med produktion af vin og rosiner.

Gammel Korinth

Det er en ruinby ca. 7 km sydvest fra nutidens Korinth. Byen blev hærget af jordskælv, hvorefter byen blev genopbygget, men efterfølgende var der plyndringer og ødelæggelser indtil et nyt jordskælv ramte stedet og lagde det ruiner.

Korinth var den største og rigeste by i Peloponnes og var oldtidens store handelscenter med deres fine bronzearbejder og keramik, der blev efterspurgt overalt i antikkens verden.

Apostlen Paulus kom til Korinth i år 52 – grundlagde her en af de første græske kristne menigheder.

Mykene

Mykene er en borg - ikke et slot eller palads – som ligger på toppen af en klippe, med højdeforskel på 30 m fra hovedporten med de 2 løver til kongens modtagelsesværelse i 272 meters højde over havet.

Ud over at gøre Mykene til et sted, der var let at forsvare, gav det kongen en fantastisk udsigt ud over sletten. Kongen var helt sikkert fantastisk rig, og der er fundet store guldfund i gravene. Med opførelsen af gigantiske ”kuppelgrave” demonstrerede han sin magt. Omkring år 1200 fvt, fik stoltheden en brat ende. Langs middelhavets kyster ser man i disse år de store bronzealderkulturer falde for plyndrende horder fra havet, og Mykene var ingen undtagelse.

Teateret i Epidaurus

Dette teater er bygget i sten og er fra omkring 300 fvt. En arkitektonisk perle, hvor strukturen er komplet symmetrisk. Når man står midt på den runde

plads med diameter på 20 m er effekten enestående. Det fik vi en prøve på, da vores guide havde ansøgt om tilladelse til opførelse af 2 sange, som blev udført af Elisabet og Eva, og vi andre kunne nyde den fantastiske akustik.

Diameteren på den øverste række er 114 m, og alt i alt har der kunnet sidde ca. 10.000 tilskuelere.

Akropolis

Akropolismuseet i Athen er et moderne bygningsværk, som er taget i brug 2009. Museet er bygget op på 100 betonsøjler over ruiner fra det antikke Athen. I en åbning udenfor museet kan man se ruinerne fra antikken. Det moderne museum er bygget genialt, og man følger en skrå stigning og en trappe op - som på selve Akropolis - hvorefter man befinder sig på 3. etage med en direkte udsigt til Akropolis blot 300 m væk i luftlinje. Det er et meget interessant museum.

Akropolis i Athen er en flad klippe, som rejser sig 150 meter over havet i byen Athen. Akropolis var et effektivt forsvarssystem for de gamle grækere, og det var et næsten uindtageligt fort og et religiøst samlingspunkt, hvor de gamle grækere udlevede deres avancerede arkitektur og hengivenhed for deres religiøse overbevisning.

Eugenia gav os et indblik i hvordan hverdagen fungerer i dag. Ejendomsskatter var ikke noget man betalte tidligere, men for ca. 5 år siden blev der indført ejendomsskatter.

Arbejdsløsheden er på ca. 20 – 25 %, og en arbejdsløs får ca. 350 euro om mdr.

Medgift blev afskaffet i ca. 1980. Før den tid skulle pigens

*Deltagerne
foran
Akropolis*

Denne fantastiske geometriske konstruktion gav det græske folk fordele i mange år.

Hovedtemplet er bygget i marmor og imponerer med sine fine linjer og enorme størrelse. Det stråler i sollyset om dagen og farves gult af elektrisk lys om natten. Det kunne vi sidde og nyde den sidste aften ved den afsluttende middag og efter en begivenhedsrig uge i Grækenland.

forældre finde et sted til de unge at bo i, og manden skulle have et godt arbejde.

I 1993 skulle Eugenia giftes, og hendes tilkommende mand var arbejdsløs. Det var ikke velset, men i dag er tiden blevet en anden, og der bliver ikke længere set ned på en arbejdsløs.

Pensionister: Før krisen var pensionen på ca. 2.000 euro pr. mdr., og efter er den faldet til ca. 1.200 euro.

Del din søndag - Folkekirken Nødhjælp

Del din søndag d. 12. marts 2017 med verdens mest udsatte.

Vi håber, at sende så mange frivillige indsamlere på gaden, at alle i sognene får mulighed for at give verdens mest udsatte mennesker en håndsækning.

I en tid med krige og massive flygtningestrømme er begrebet næstekærlighed ofte oppe at vende. Ideen om at tage sig af sin næste, både naboen og den fremmede, går dog tusindvis af år tilbage i både vores kultur og kristendom.

Derfor er ideen om at dele med sin næste hovedoverskriften for Folkekirken Nødhjælps årlige sogneindsamling i 2017.

Altid hjælp til selvhjælp

Folkekirken Nødhjælp arbejder for at redde liv, opbygge robuste samfund og bekæmpe ekstrem ulighed. Vores logo er en fisk, og vores måde at arbejde på lyder helt forenklet: "Folkekirken Nødhjælp skaffer ikke kun en sulten mand en fisk, men også en fiskestang og retten til at fiske i søen, han bor ved."

I al vores arbejde indgår 'hjælp til selvhjælp', så projekterne bærer sig selv, når vi rejser hjem. Overalt, hvor hjælpen når ud, ser vi store forandringer for mennesker, der bliver i stand til selv at forme deres fremtid og altid efter en omhyggelig udregning af, hvordan pengene rækker længst. Det gør de for eksempel sådan:

- ◊ Når landbrugsproduktionen får et løft, er der mad nok og overskud til at sælge eller spare op.
- ◊ Når levestandarden stiger, kommer børnene i skole og øger chancen for at få en uddannelse.
- ◊ Med bedre vandforsyning øges sundhed og trivsel og færre må flygte ved tørke. Børnene kan blive i skolen i stedet for at migrere.
- ◊ Med uddannelse bliver det nemmere at kende sine retigheder, bekæmpe ulighed og tænke i ansvarlig produktion.

Sæt kryds ved den **12. marts 2017**, meld dig som indsamler hos indsamlingslederne allerede nu og del din søndag med verdens mest udsatte mennesker.

Dover: Else-Marie Karlsen,
tlf. 5022 9174 eller e-mail:
riekarlsen@hotmail.com

Alling: Bente Klarskov, tlf.
8689 3315 / 6116 1259
eller e-mail:
benteklarskov@hotmail.com

Tulstrup: Mogens Christensen,
tlf. 2623 0803
eller e-mail:
christensen_mogens@
mail.tele.dk

Det nytter! Ved sidste års indsamling blev der på landsplan samlet 12 millioner kroner ind til verdens fattigste lande.

Foto: Lasse Mejlvang

Vandpumpe har nidoblet høsten

I samarbejde med Grundfos har Folkekirkens Nødhjælp opsat en solcelledrevet vandpumpe, så disse kvinder i Malawi nu har nidoblet deres høst af blandt andet tomater, kartofler og løg. Overskuddet fra markedsalget går til bedre huse, madrasser, skoleuniformer og skolegang til børnene.

Den store stemme er stoppet

Farvel til kirkesanger Anders Bloch.

Ved gudstjenesterne søndag den 30. oktober tog vi afsked med vores kirkesanger igennem 3½ år Anders Bloch.

I forsommeren blev Anders færdiguddannet som koncertsanger, og han har nu valgt at søge et andet og større job.

Vi vil gerne herfra sige Anders TAK for indsatsen i Dover, Alling og Tulstrup. Med sin store sangstemme har Anders været en fortræffelig forsanger i forbindelse med gudstjenester og andre kirkelige handlinger.

Desuden har vi fra tid til anden nydt godt af hans fremragende soloer ved særlige gudstjenester.

Det har også været Anders Bloch, der har stået for salmesangsafterne i Dover, hvor han ikke bare har sunget for, men også fortalt om musik og sangtekster.

En stor tak til Anders Bloch og god vind fremover!

Erik Bredmose

Den teologiske Aftenhøjskole i Tulstrup Præstegård i samarbejde med Folkeuniversitetet i Ry

Reformationen og Martin Luther

*Martin
Luther*

Den 31. oktober 2017 er det 500 år siden Luthers berømte 95 teser mod afladshandelen blev slået op på kirkedøren i Slotskirken i Wittenberg. Det blev begyndelsen på reformationen. I 2017 har reformationen med andre ord 500 års jubilæum.

Det vil blive fejret overalt i den protestantiske verden, og det vil også blive markeret og fejret her hos os lokalt – bl.a. i Den teologiske Aftenhøjskole i Tulstrup Præstegård.

Også Folkeuniversitetet i Danmark vil markere reformationsjubilæet og gøre det til et overordnet tema i 2017. Formanden for Folkeuniversitetet i Ry, Flemming Simonsen, Jaungyde, spurgte i den forbindelse, om vi kunne etablere et samarbejde, og det sagde jeg ja tak til.

Flemming Simonsen og undertegnede har nu på Folkeuniversitets og Den teologiske Aftenhøjskoles vegne lavet efterfølgende program under overskriften Reformationen og Martin Luther.

Alle er velkomne til at være med. Man kan komme til et enkelt eller til alle foredragene, som man måtte ønske det.

Der er gratis adgang, inklusiv kaffe og kage.

Erik Bredmose

REFORMATIONEN OG MARTIN LUTHER

I anledning af reformationsjubilæet i 2017.

Foredragsrække i Tulstrup Præstegård.

Onsdag 13. januar. - Erik Bredmose: ”Vi er alle præster for Vorherre.” Punktnedslag i Luthers opgør med pavekirken. Desuden optakt til foredragsrækken.

Onsdag 25. januar. - Bo Kristian Holm: ”Luthers liv og lære.”

Onsdag 8. februar. - Flemming Houe: ”Reformationen – den vigtigste begivenhed i Europas historie.”

Onsdag 22. februar. - Hans Jørgen Lundager Jensen: ”Grundtvig og reformationens blindgyde.”

Onsdag 15. marts. - Steffen Heiberg: ”Reformation, modreformation og sekularisering.”

Onsdag 29. marts. - Eberhardt Harbsmeier: ”Luthers menneskesyn – mellem syndspessimisme og humanisme.”

I efteråret 2017 er planlagt følgende:

Onsdag 1. november. - Mattias Skat Sommer: ”Reformationen i Danmark.”

Onsdag 15. november. - Hans Jørgen Frederiksen: ”Reformationen og den kirkelige kunst.”

Alle aftener begynder kl. 19.30.

oOo

Se mere om de enkelte foredrag på kirkernes hjemmesider eller få løbende nyhedsbreve fra Tulstrup præstegård ved at sende en mail til ebs@km.dk

DET SKER

Tulstrup Kro

ADVENTSMØDE

**Fredag den 25. november
kl. 14.00**

Adventsmøde på Tulstrup kro er med **Helle Juhl**, der vil holde foredraget "**Da Frøken Jensen blev moderne**".

Frøken Kristine Marie Jensen (1858-1923) var ugift husbestyrerinde. Bag disse nøgterne data om et tilsyneladende anonymt kvindelig liv gemmer sig intet mindre end et begreb og et ikon: Frøken Jensen, forfatteren til Danmarks mest kendte kogebog, og desuden reservemor for den kendte operastjerne Lauritz Melchior, som aldrig havde fået en karriere uden hendes hjælp.

Et foredrag om et kvindelig liv, der begyndte som forældreløs pige i Randers og endte i borgerskabets København.

Kaffe, kage og "snoller"

Alle er velkomne!

Tulstrup præstegård

TEOLOGISK AFTENHØJSKOLE

**I SAMARBEJDE MED
FOLKEUNIVERSITETET
I RY**

Onsdag d. 13. januar kl. 19.30

Erik Bredmose

**"Vi er alle præster
for vorherre".**

Punktnedslag i Luthers opgør med pavekirken, samt optakt til foredragsrækken.

Onsdag d. 25. januar kl. 19.30

Bo Kristian Holm

"Luthers liv og lære"

Onsdag d. 8. februar kl. 19.30

Flemming Houe

"Reformationen – den vigtigste begivenhed i Europas historie"

Onsdag d. 22. feb. kl. 19.30

Hans Jørgen Lundager Jensen

"Grundtvig og reformationens blindgyde"

DET SKER

SOGNEMØDER

Torsdag d. 5. januar kl. 14.00

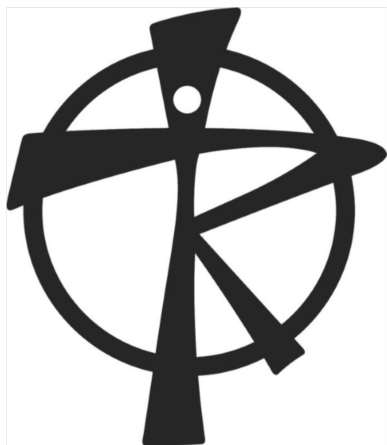
*Line Berggreen, Jaungyde
Menneske*

”Livets rejse - New Day”

Et møde med Livet på børnehjemmet New Day i Mapanza i det sydlige Zambia. Et møde med Sandhed. Et møde med mit barndomshjem i den zambianske bush i Afrika. Mødet mellem fortid og fremtid i Nuet.

Et møde med noget større og meningsfuldt.

Fagligt og som samfundsborger har jeg flere titler og roller, men i bund og grund er jeg blot et menneske.

Torsdag d. 2. feb. kl. 14.00

*Herdis Lystbæk, Kongensbro
Lærerstuderende*

”60 minutter på Caminoen”

Et lille, letsindigt rejseforedrag, fortalt ud fra billeder fra min tur i foråret 2015.

Vi kommer omkring historien bag pilgrimsruten, som løber gennem Nordspanien, fortællinger om kulturelle oplevelser og om, hvad man måske og måske ikke kan få ud af at tage rygsækken på og opleve det simple liv som pilgrim på vandring.

Torsdag d. 2. marts kl. 14.00

*Niels Søndergaard,
Randersvej 121, 8680 Ry
Naturvejleder,
www.natur-ligvis.dk*

**“Hver spån du finder i
Danmarks jord, er sjælen af
dem, der har bygget riget”**

En eftermiddag med gamle ting og sager.

Kaffe og brød: kr. 20,-

Alle er velkomne!

DET SKER

Dover kirkehus

Historiegruppen

Tirsdag d. 7. feb. kl. 19.00

Alling kirke

Adventsgudstjeneste

Søndag d. 4. dec. kl. 11.

Efter gudstjenesten serveres
kaffe og småkager.

Dover kirke

Fælles adventskoncert

Søndag d. 27. nov. kl. 16.00

med Lyspigerne fra Duborg-
skolen i Sydslesvig.

Tulstrup kirke

JULEKONCERT

Tirsdag d. 13. dec. kl. 19.30

med ”Knudsøkoet”,
under ledelse af Lisbeth Sangill.

Fælles nytårgudstjeneste

**Nytårsaftensdag d. 31. dec.
kl. 11.**

Efter gudstjenesten serveres
champagne og kransekage.

Kyndelmissegudstjeneste

Torsdag d. 26. jan. kl 17.30

med efterfølgende fællesspis-
ning i Kirkehuset.

Hvad sker der i sogn, kirke og præstegård?

Hold dig orienteret

FÅ EN NYHEDS-E-MAIL

Det er helt uforpligtende og
ganske gratis.

Du skal blot give eller sende
din e-mail adresse til
sognepræst Erik Bredmose
ebs@km.dk

KIRKEBIL

Kirkebil kan gratis
rekvireres
til gudstjenester
i pastoratets 3 kirker
ved henvendelse
dagen før til:

Skanderborg Taxa
Tlf. 86 51 00 00

DOVER-ALLING-TULSTRUP SOGNE

Sognepræst:

Erik Bredmose Simonsen,
Præstebakken 11, 8680 Ry.
Tlf. 86 89 14 17
e-mail: ebs@km.dk

Fælles kirkekontor for kirkerne i Ry-området

Kirkesekretær
Mette Lai
Tlf. 86 89 13 50
e-mail: metla@km.dk

Åbningstider:
mandag - tirsdag - onsdag: kl. 9-12
torsdag: kl. 16-18

Organist:

Tyt Kirkeby,
tlf.: 86 89 19 20

Kirkesanger:

Rekruttering er i gang

KIRKEBLADSREDAKTIONEN

Kirsten Lund, (ansv.), Tulstrup,
tlf.: 86 89 09 19 / 28 39 00 42
e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Erna Andersen, Dover
tlf.: 86 57 72 06
e-mail: es.skovgaard@gmail.com

Karsten Iversen, Alling
tlf.: 27 15 47 67 - e-mail:
karsteniversen@hotmail.com

Kirkebladet udkommer 4 gange
årligt: marts- juni - sept.- dec.
Tryk: Kamark Grafisk A/S
tlf. 87 22 44 72

Gudstjenester

Dato	Helligdagens navn	Dover	Alling	Tulstrup
27. nov. -	1. søndag i advent	11.00		9.30
4. dec. -	2. søndag i advent		10.30	
11. dec. -	3. søndag i advent	9.30 Dorthe Gudmund Larsen		
18. dec. -	4. søndag i advent			10.30
24. dec. -	Juleaften	13.30	16.00	14.45
25. dec. -	Juledag	10.30		
26. dec. -	2. juledag			10.30
31. dec. -	Nytårsaftensdag	11.00 Fælles for Dover, Alling og Tulstrup. Herefter serveres champagne og kranssekage	se Dover	Se Dover
8. jan. -	1. søndag efter helligtre- konger	9.30	11.00	
15. jan. -	2. søndag efter helligtre- konger	11.00		9.30
22. jan. -	3. søndag efter helligtre- konger		9.30 Jesper Hanneslund	
26. jan. -	Kyndelmisssegudstjeneste	17.30 med efterfølgende fællesspisning i Kirkehuset		
29. jan. -	4. søndag efter helligtre- konger		9.30	11.00
5. feb. -	Sidste søndag efter helligtrekonger	9.30	11.00	
12. feb. -	Septuagesima			9.30 Jesper Hanneslund
19. feb. -	Seksagesima		9.30	11.00
26. feb. -	Fastelavn	10.30		